

8. Ракитов М. М. Системный анализ качества продукции / М. М. Ракитов // Организатор производства. – 1999. – № 6. – С. 5 – 10.
9. Руснак П. П. Економіка підприємства [Навч. Посібник] / П. П. Руснак, В. Г. Андрійчук, А. А. Ільєнко та ін. – Біла Церква, 2003. – 256 с.
10. Руснак П. П. Економіка сільського господарства / П.П. Руснак – К. : Урожай, 1998. – 320 с.

Крамаренко В.І.

УДК: 005.57 : [658 : 664.6]

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

***Анотація.** В статті розглянуто інформаційне забезпечення системи управління підприємствами хлібопекарської промисловості та підвищення його ефективності через використання інформаційної системи управління.*

***Ключові слова:** інформаційне забезпечення, система управління, управлінське рішення, хлібопекарська промисловість.*

***Аннотация.** В статье рассмотрено информационное обеспечение системы управления предприятий хлебопекарной промышленности и улучшение его эффективности путем использования информационной системы управления.*

***Ключевые слова:** информационное обеспечение, система управления, управленческое решение, хлебопекарная промышленность.*

***Summary.** In the article the information-based management of baking industry and improve its efficiency through the use of information management systems.*

***Keywords:** information system, management system, management decision, the baking industry.*

Постановка проблеми. В сучасних умовах розвитку економіки нашої країни перед державою постає завдання створення особливих умов для переходу до інформатизації ринкової економіки. В цих умовах особливої гостроти набуває необхідність розвитку підприємницької активності фірм та організацій, спрямованих на споживачів та кінцевий економічний результат. Особливо актуальним це питання є для підприємств хлібопекарської промисловості оскільки виробництво хліба та хлібобулочних виробів носить не лише економічне, а й соціальне значення. Тому, на даний для підприємств хлібопекарської промисловості є достатньо важливим практичне розв'язання проблем, пов'язаних із необхідністю забезпечення ефективної роботи та підвищення ступеня інформування, інформатизації та інформаційного забезпечення системи управління підприємством.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що на сьогодні багато науковців та фахівців досліджують проблеми інформаційного забезпечення системи управління. Особливої уваги заслуговують праці: О.В. Байдика, Г.І. Бобруль, І.А. Бланка, В.Г. Воронкової, Я.С. Калакури, Я.С. Клейнера, Л.Г. Мельника, І.Ф. Рогача, І.В. Семененко, І.М. Хвостіної, З.Є. Шершньової, О.В. Шляги, С.І. Яковенко та ін. Але все ж таки залишаються невирішеними проблеми підвищення ефективності інформаційного забезпечення системи управління підприємств хлібопекарської промисловості та покращення процесу перетворення інформації для кінцевого користувача.

Завданням наукової статті є розгляд інформаційного забезпечення системи управління підприємствами хлібопекарської промисловості та дослідження інструментарію підвищення його ефективності, а саме інформаційної системи управління.

Викладення основного матеріалу. Реалізація функцій системи управління підприємств хлібопекарської промисловості відбувається через механізм інформаційних взаємодій завдань системи управління. Технологія управління і потреби в інформації нерозривно пов'язані між собою. При розгляді технології управління варто мати на увазі інтегральну природу інформаційних потоків. Кожна об'єктна функція управління розглядається як певна інформаційна структура зі своїми компонентами у вигляді вхідної інформації, технології її переробки і вихідної інформації. Кожна з функцій поєднана з іншими за допомогою інформації і каналів зв'язку.

Інформаційний простір підприємства хлібопекарської промисловості формує інформаційне забезпечення системи управління. Саме через обмін інформацією відбуваються потоки між елементами системи управління.

Належне інформаційне забезпечення діяльності, як всього підприємства хлібопекарської промисловості так і окремих його підрозділів є ключовим інструментом забезпечення стійкості системи управління. Дієве управління підприємством можливо лише при наявності точної, достовірної, оперативної, своєчасної та достатньої інформації, представленій у зручній і зрозумілій формі, а саме це і є головними задачами інформаційного забезпечення системи управління підприємства. В свою чергу інформаційне забезпечення створює певний інформаційний механізм підприємства складений з певних інформаційних потоків, що містять в собі всю інформацію про діяльність підприємства з точки зору ефективності кожної ланки, що є дуже важливим при здійсненні оперативного управління.

В економічній літературі багато науковців та фахівців розглядають зміст поняття інформаційного забезпечення, його функції та завдання. Розглянувши думки науковців: О.М. Варченко, С.В. Бегун, Л.Ф. Єжової, Л.М. Рябенко, О.Є. Солоненко, Г.В. Товканця, О.В. Матвієнко, Л.Г. Мельника, В.П. Фельдмана та ін. щодо визначення поняття інформаційного забезпечення можна зробити висновок, що

на даний час немає єдиної думки щодо цього поняття і пов'язано це з різними підходами до інформаційного забезпечення. Так, О.Є. Солоненко [1, с. 146] вважає, що система інформаційного забезпечення – це комплекс, що забезпечує процес безперервного цілеспрямованого пошуку відповідних інформативних показників, необхідних для здійснення аналізу, планування та підготовки оперативних управлінських рішень в усіх аспектах їх формування на підприємстві, Л.Г. Мельник [2, с. 111] розглядає інформаційне забезпечення як формування інформаційної впорядкованості процесів, а С.В. Бегун [3, с. 109] розуміє інформаційне забезпечення управління як комплекс організаційних, правових, технічних, технологічних заходів, засобів та методів, що забезпечують у процесі управління і функціонування системи інформаційні зв'язки її елементів шляхом оптимальної організації інформаційних масивів баз даних і знань.

Метою функціонування інформаційного забезпечення на підприємстві є постійна якісна інформаційна підтримка процесу прийняття управлінських рішень, яка має містити комплексну систематизовану інформацію щодо ланок діяльності, структурних підрозділів та рівнів управління підприємства. Для забезпечення досягнення встановленої мети в процесі формування інформаційного забезпечення відбувається перетворення інформації (збір, зберігання, алгоритмізація, обробка використання та ін.) для її ефективного використання в процесі оперативного управління (рис.1).

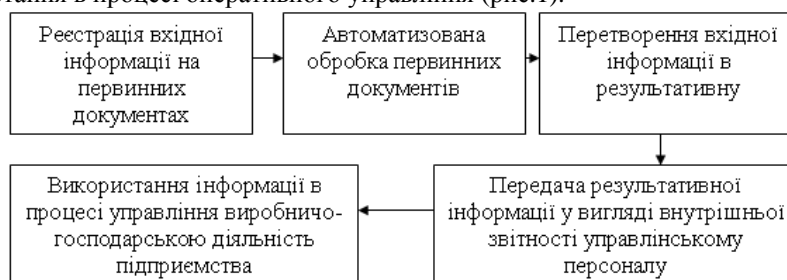

Рис. 1. Схема перетворення інформації [згруповано автором].

Інформація, яка використовується для управління на підприємствах хлібопекарської промисловості – різноманітна, тому вона складається в певні інформаційні системи, які можна умовно поділити на дві групи: внутрішні та зовнішні. Внутрішні інформаційні системи надають керівникам інформацію яка зорієнтована на внутрішнє середовище (технологію, організацію виробництва, фінансово – економічні ретроспективні показники, тощо) і використовуються під час прийняття негайних управлінських рішень. Зовнішні інформаційні системи надають керівникам інформацію яка зорієнтована на зовнішнє середовище (конкурентів, постачальників, ринок споживачів, тощо), тому використовуються тільки при прийнятті таких глобальних рішень як, зміна роду або галузі діяльності, зміна випуску продукції та т.п. Оскільки і внутрішні і зовнішні інформаційні системи формуються з метою здійснення якісного та ефективного управління підприємством то пропонується надалі їх розглядати як інформаційні системи управління.

Отже, інформаційні системи управління – це сукупність інформації, що підлягає перетворенню, економіко – математичних методів та технічних засобів, що перетворюють інформацію для внутрішніх користувачів щодо стану внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства, і тим самим підвищують рівень інформованості керівників в процесі прийняття управлінських рішень.

Для ефективності використання інформаційної системи управління вона має охоплювати всі ланки діяльності підприємства та вирішувати завдання всіх управлінців незалежно від рівня управління. Основними напрямками управління підприємств хлібопекарської промисловості є досягнення встановлених стратегічних цілей, дотримання тактичних управлінських дій та прийняття ефективних оперативних управлінських рішень.

Через здатність якісно перетворювати інформацію інформаційна системи управління на підприємстві хлібопекарської промисловості підвищить ступінь обґрунтованості прийнятих рішень за рахунок оперативного збору, передачі й обробки інформації; забезпечить своєчасність прийняття управлінських рішень в умовах ринкової економіки; підвищить зріст ефективності управління за рахунок своєчасного подання необхідної інформації керівникам всіх рівнів управління з єдиного інформаційного фонду; погодить рішення, прийняті на різних рівнях управління та структурних підрозділах; за рахунок інформованості управлінського персоналу про поточний стан економічного об'єкта забезпечить приріст продуктивності праці, скорочення невиробничих витрат.

Інформаційна система управління на підприємствах хлібопекарської промисловості здатна забезпечити керівника оперативною інформацією у будь який момент часу, на основі якої можна спланувати і збалансувати ресурси підприємства (матеріальні, фінансові і кадрові), прорахувати і оцінити результати управлінських рішень, налагодити оперативне управління собівартістю продукції та перебігом виконання плану, використанням ресурсів, тощо.

Висновки і перспективи з подальших досліджень. Ефективне управління підприємством хлібопекарської промисловості залежить від якості не лише використаної інформації, а й від якості її перетворення та оперативності представлення. Всі ці процесу враховуються при формуванні інформаційного забезпечення системи управління, тому вибір корисних систем управління є вкрай важливим. Інформаційні системи управління мають враховувати як особливості діяльності підприємства так і значимість їх кінцевого продукту, адже виробництво хліба та хлібобулочних виробів покладає на

виробників певну соціальну відповідальність перед споживачами та залежність від державних органів влади. В таких складних умовах перед виробниками постає проблема прийняття оперативних управлінських рішень на основі актуальної, достовірної та своєчасної інформації в будь який момент часу.

В рамках статі розглянуто теоретичні аспекти використання інформаційних систем управління на підприємствах хлібопекарської промисловості, тому виникає потреба в подальшому дослідженні практичного використання подібних систем та визначення очікуваного економічного ефекту від їх впровадження на підприємствах хлібопекарської промисловості.

Джерела та література:

1. Солоненко Е. Сбалансированная система показателей: инструмент оценки или способ реализации стратегии? / Е.Солоненко // Справочник кадровика. – К. – 2005. – №1. – С.80-85.
2. Мельник Л. Г. Экономика и информация: экономика информации и информация в экономике: энцикл. словарь / Л. Г. Мельник. – Сумы: Унив. книга, 2005. – 383 с.
3. Бегун С. В. Інформаційне забезпечення податкової статистики в Україні. / С.В. Бегун // Економіка та держава. – 2009. – №11. – С.109-111.
4. Чернетко М. В., Слепцов С. Принципи класифікації управлінських інформаційних систем / М. В. Чернетко, С. Слепцов // Електронний ресурс. Режим доступу : <http://www.management.com.ua>
5. Гайфулін Б., Обухов І. Сучасні системи управління підприємством / Б. Гайфулін, І. Обухов // Електронний ресурс. Режим доступу : <http://www.interface.ru>

Худoley В.Ю., Демешок О.О.

УДК 338.45:332.14 (620.9.004.18:043.3)

ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В РЕГІОНІ ПРИ ЙОГО ІНКОРПОРАЦІЇ У КАСКАДНІ ФОРМИ МІЖГАЛУЗЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Анотація. Здійснено діагностику порогових показників результативності функціонування реального сектору регіональної економіки і проаналізовано межі можливої їхньої трансформації при інкорпорації РПК у каскадні форми міжгалузевої взаємодії. Встановлено об'єкти докладання зусиль регіональних корелянтів управління енергоекономічною сферою задля забезпечення дієвості функції коригування ЕЕ РПК. Представлено: перспективи ущільнення взаємозв'язків між галузями і виробництвами у разі поєднання їхнього стратегічного потенціалу; десять каскадів РПК, що згруповано у три групи кластерних округів.

Ключові слова. Каскади РПК; кластерні округи; ідентифікація енергоефективності; інкорпорація; поєднання потенціалів.

Аннотация. Проведена диагностика пороговых показателей, обуславливающих результативность функционирования реального сектора региональной экономики, проанализированы параметры возможной их трансформации при инкорпорации РПК в каскадные формы между отраслевого взаимодействия. Определены объекты приложения усилий региональных субъектов управления энерго-экономической сферой для обеспечения действенности функции коррекции энергетической эффективности РПК. Описаны: перспективы рационализации взаимосвязей между отраслями и производствами в случае объединения их стратегического потенциала; десять каскадов РПК, которые сгруппированы в три группы кластерных округов.

Ключевые слова. Каскады РПК; кластерные округа; идентификация энергетической эффективности; инкорпорация; объединение потенциалов.

Summary. Diagnostics of threshold indexes of effectiveness of functioning real the sector of regional economy is carried out and analyses the limit of their possible transformation during the incorporation of industrial productions of regions in the cascade forms of between of a particular branch co-operation. The objects of announcing of efforts of regional subjects of management are set power, organizational and by economics' spheres for the sake of providing of effectiveness of function of correction of functioning of regional industrial complexes of Ukraine power efficiency. The prospects of compression of intercommunications are described between industries and productions in the case of combination of their strategic potential. Ten cascades of regional industrial complexes are formed, that it is grouped in three groups of cluster districts. Forming of the last is carried out taking into account the parity orientation of their production, economic and external economic activity in the context of providing of high power efficiency, balanced and rationalizations of functioning.

Keywords. Cascades of regional industrial complexes; cluster districts; authentication of power efficiency; incorporation; association of potentials.

Актуальність та постановка проблеми дослідження. У сучасних умовах нарощення загроз енергетичній незалежності держави – завдання щодо забезпечення достатнього рівня енергоефективності (ЕЕ) функціонування реального селектору економіки України та її регіональних промислових комплексів (РПК), зокрема, залишається довічно вмонтованим у методологічні засади вирішення соціально-економічних і суспільно-політичних проблем захисту державності. Проте, вирішення його є можливим лише у разі: а) використання когнітивно-інформаційних знань щодо реалізації алокаційних технологій стратегічного управління та макроекономічного регулювання процесів, які забезпечують достатній рівень ЕЕ функціонування РПК; б) отримання об'єктивної інформації сучасного стану технологічної конкурентоспроможності реального сектору регіональної економіки (РСРЕ); в) реструктуризації/ оновлення